

Latvijas Nacionālais kultūras centrs

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
14.11.2024.

Aizvadīta starptautiskā konference “Kādi esam: skatuviskā tautas dejas šodien, Deju svētki rīt”

Ap 146 skatuviskās tautas dejas jomas nozares pārstāvju 12. un 13. novembrī pulcējās Siguldas novada Kultūras centrā “Siguldas devons”, kur norisinājās starptautiskā konference “Kādi esam: skatuviskā tautas dejas šodien, Deju svētki rīt”.

Latvijas Nacionālā kultūras centra (LNKC) rīkotā konference bija veltīta aktualitātēm un tendencēm skatuviskās tautas dejas nozarē, īpašu uzmanību pievēršot Deju svētkiem kā deju amatierkustības kulminācijas punktam. Konferenci atklāja Latvijas Republikas kultūras ministre Agnese Lāce, kā arī LNKC direktore Signe Pujāte un Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanas un attīstības nodaļas vadītāja Sarmīte Pāvulēna.

Tematiskajā sadaļā “Svētku veidošanas pieredze” klātesošos uzrunāja Latvijas Kultūras akadēmijas profesore, Dr. sc. soc. Anda Laķe, iezīmējot, ka nākotnes diskusija par dziesmu un deju svētku tradīciju virzīsies vismaz piecās gultnēs. Pirmkārt, tā būs saistīta ar iedzīvotāju gribu un motivāciju savā brīvajā laikā pašapliecināties dejā un sevi pieteikt kā amatiermākslas kopienas daļu, otrkārt, tā būs par profesionāļu vīziju saistībā ar dejas mākslu kopumā un jo īpaši skatuviskās dejas mākslas attīstību, treškārt, par dziesmu un deju svētku tradīcijas pārmantošanu – līdzsvaru starp tradicionālo un jauno, konfliktzonām, kas saistītas ar pārmaiņu vadību, ceturtkārt, par skatuviskās tautas dejas attīstību atbalstošo ekosistēmu – izglītības programmām formālajā un neformālajā izglītībā, valsts un pašvaldību finansiālo atbalstu un, piektkārt, par skatuviskās tautas dejas mākslu jauno tehnoloģiju un digitālās vides kontekstā.

Horeogrāfs, pedagogs, Art. D. Jānis Purviņš referātā analizēja piecus Deju svētkus, kas norisinājušies 21. gadsimtā, pievēršot uzmanību lielformāta deju uzvedumu struktūrai un lieldeju iestudēšanas paņēmieniem. Ar izaicinājumiem deju svētku rīkošanā diasporā iepazīstināja XVI Latviešu Dziesmu un deju svētku Kanādā rīcības komitejas priekšsēdētāja, horeogrāfe, pedagoģe Selga Apse (Kanāda).

Tartu Universitātes Vilandes Kultūras akadēmijas lektors, dejas pedagogs un baletmeistars Pauls Bobkovs (*Paul Bobkov*) runāja par Igaunijas skatuviskās tautas dejas attīstību, Deju svētku kustības mākslinieciskajiem un kultūrpolitiskajiem izaicinājumiem. Savukārt Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmijas Dejas katedras vadītājs, Ph. D Vidmants Mačulskis (*Vidmantas Mačiulskis*) pievērsās Lietuvas 2024.gada Dziesmu svētku Deju dienas koncerta analīzei un mūsdienu horeogrāfa galvenajiem uzdevumiem.

Konferencē izskanēja referāts par latviešu skatuvisko tautas deju jaunrades konkursu kontekstā, ko bija sagatavojusi Deju svētku Goda virsvadītāja, pedagoģe, horeogrāfe, Dr. paed. Rita Spalva. Ar 2023. gadā aizvadīto svētku deju lieluzveduma “Mūžīgais dzinējs” mūzikas analīzi un secinājumiem iepazīstināja Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas profesore, Ph. D. Anda Beitāne.

Ar personīgo pieredzi darbā ar deju kolektīviem, gatavojoties Deju svētkiem, dalījās Bauskas novada deju kolektīvu virsvadītāja, horeogrāfe un dejas pedagoģe Guna

Trukšāne, kā arī Madonas novada Ērgļu pagasta un Cēsu novada Vecpiebalgas pagasta deju kolektīvu vadītāja Antra Grinberga.

Konferencē norisinājās paneldiskusija “Deju svētki – vide, vieta, cilvēks”, ko moderēja diriģents, Dziesmu svētku biedrības valdes priekšsēdētājs Ints Teterovskis. Tajā raisījās diskusijas par dejojāja, deju kolektīva vadītāja un horeogrāfa motivāciju, vēlmi un vilkmi piedalīties Deju svētku kustībā. Par dejas apmācību Latvijā, tās vietu un lomu kopējā Latvijas kultūras ainā, sabiedrībā un diasporā, jo deju skolotājs, deju kolektīva vadītājs ir ierindojams augsta līmeņa vadītāju statusā, jo veic profesionālos pienākumus, pedagoģisko darbību, administrē kolektīvu koncertdarbību, piesaista atbalstītājus, komplektē tautas tērpus, nodrošina saziņu un sadarbību ar dejojājiem, to vecākiem un sabiedrību kopumā.

Konferences darba grupu dalībnieki – jaunie deju speciālisti un studenti, deju kolektīvu vadītāji, novadu/ valstspilsētu deju kolektīvu virsvadītāji un Deju svētku virsvadītāji – tika rosināti diskutēt par priekšnoteikumiem Deju svētku procesa nepārtrauktības un koprepertuāra nodrošināšanai. Plašs jautājumu loks bija veltīts ieteikumiem skatuviskās tautas dejas nozares saglabāšanai un attīstībai, tika aktualizēts skatuviskās tautas dejas un kopdejošanas formulējums.

“Konferences dalībnieki analizēja esošo situāciju un sniedza ieteikumus skatuviskās tautas dejas nozares profesionāļu prestiža celšanai. Īpaša uzmanība tika veltīta sadarbībai ar pašvaldībām, novadu/ valstspilsētu deju kolektīvu virsvadītāju misijai un pienākumiem darbā ar deju kolektīviem, kā arī jauno profesionāļu ataudzei Latvijas reģionos. Konferencē laikā guvām apliecinājumu nozarē iesaistīto dalībnieku uzticībai savai aizrautībai un mīlestībai pret deju,” uzsver LNK C Skatuviskās tautas dejas eksperte Zanda Mūrniece.

Konferences Gala ziņojumā apkopotās atziņas būs pieejamas LNK C tīmekļvietnē www.lnkc.gov.lv pēc šī gada 19.novembra.

Konferences koncertā “Kāda ir un kādai būt 21.gadsimta ideālajai skatuves tautas dejai” varēja iepazīt šī brīža tendences latviešu skatuviskās tautas dejas žanrā. Tajā piedalījās skatuviskās tautas dejas ansambļi “Daiļrade”, “Dancis”, “Līgo”, “Teiksma”, “Vektors”, “Vizbulīte”, Deju skola “Dzirnas”, kā arī deju kolektīvi “DižBramaņi”, “Dūka” un “Mārupieši”.

Koncerta noslēgumā tika godināts Deju svētku Goda virsvadītājs, Tautas deju ansambļa “Dancis” mākslinieciskais vadītājs Rolands Juraševskis saistībā ar dzīves jubileju un Ministru Kabineta Atzinības raksta piešķiršanu. Savukārt Selga Apse tika sveikta ar titula “Gada cilvēks Latvijas diasporā 2024” saņemšanu, ko piešķir biedrība “Latviesi.com”.

Informāciju sagatavoja:

Zanda Mūrniece
Skatuviskās tautas dejas eksperte

Lana Kazlauskiena
Sabiedrisko attiecību vadītāja
Latvijas Nacionālais kultūras centrs
67228985; 26407922
Lana.Kazlauskiena@lnkc.gov.lv
www.lnkc.gov.lv